

TÔN VINH TRÍ THỨC TIÊU BIỂU - MỘT TRONG NHỮNG HÌNH THỨC TẬP HỢP TRÍ THỨC HIỆU QUẢ CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI KH&KT TỈNH BÌNH ĐỊNH

Nguyễn Thị Thanh Bình

Chủ tịch Liên hiệp các Hội KH&KT tỉnh Bình Định

Là tổ chức chính trị - xã hội của đội ngũ trí thức khoa học và công nghệ (KH&CN) của tỉnh với 34 hội thành viên và đơn vị trực thuộc, việc tập hợp, phát huy, khơi dậy sức sáng tạo của hoạt động nghiên cứu khoa học và triển khai các tiến bộ công nghệ vào sản xuất và đời sống là nhiệm vụ thường xuyên được lãnh đạo Liên hiệp các Hội khoa học và kỹ thuật tỉnh (Liên hiệp Hội) và các hội thành viên quan tâm chú trọng và công tác tôn vinh, biểu dương trí thức tiêu biểu chính là một trong những hình thức tập hợp trí thức hiệu quả, góp phần động viên, phát huy hơn nữa khả năng sáng tạo của đội ngũ này để họ có thể đóng góp nhiều hơn trong việc phát triển kinh tế- xã hội của địa phương.

1. Xây dựng qui chế tôn vinh trí thức: Để có căn cứ cho việc tôn vinh được chặt chẽ, minh bạch, Liên hiệp Hội đã chủ trì phối hợp với các cơ quan liên quan tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định số 1784/QĐ-UBND ngày 26/5/2015 về việc ban hành Quy chế xét chọn và tôn vinh danh hiệu “Trí thức tiêu biểu về khoa học - công nghệ” tỉnh Bình Định. Quy chế quy định cụ thể, rõ ràng về nguyên tắc, đối tượng, điều kiện, tiêu chuẩn, hình thức... xét chọn và tôn vinh danh hiệu cũng như các trình tự, thủ tục, hồ sơ, thủ tục tham gia xét chọn, việc xét chọn được thực hiện công khai, minh bạch thông báo rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Tiêu chí xét chọn và tôn vinh: trí thức được tôn vinh phải đạt một trong các tiêu chí: Chủ trì, chủ nhiệm hoặc đồng chủ trì, đồng chủ nhiệm ít nhất 01 đề tài, dự án nghiên cứu KH&CN cấp tỉnh, cấp bộ được nghiệm thu đạt kết quả loại xuất sắc hoặc cấp Nhà nước được nghiệm thu đạt loại khá trở lên hoặc được phong tặng các danh hiệu cao quý của Nhà nước trong thời gian xét tôn vinh hoặc có Có giải pháp, sáng kiến, công trình khoa học được triển khai áp dụng ở tỉnh Bình Định, mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội và được cơ quan có thẩm quyền công nhận đạt giải nhất, nhì, ba trong các Hội thi sáng tạo kỹ thuật tỉnh; giải nhất, nhì, ba Hội thi sáng tạo kỹ thuật toàn quốc; Có giải pháp, sáng kiến, công trình khoa học đạt giải thưởng: Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng nhà nước về Khoa học công nghệ; Giải thưởng Sáng tạo khoa học công nghệ Việt Nam.

- Hình thức tôn vinh khen thưởng: Trí thức tiêu biểu về KH&CN được Ủy ban nhân dân tỉnh tặng bằng khen, kỷ vật, tiền thưởng, vừa có giá trị khen thưởng về vật chất vừa động viên tinh thần để khuyến khích và ghi nhận công sức, trí tuệ

của trí thức tham gia vào hoạt động sáng tạo. Lễ tôn vinh được tổ chức trang trọng, tiết kiệm và thiết thực có sự tham dự của lãnh đạo cao nhất của địa phương. Danh hiệu được tôn vinh là một trong những điều kiện để đánh giá, quy hoạch, bổ nhiệm lại cán bộ và xem xét các thành tích trong phong trào thi đua của cơ quan đơn vị nơi trí thức công tác. Được ưu tiên tham dự các cuộc họp, hội nghị, hội thảo khoa học các cấp theo chuyên đề phù hợp với chuyên môn của trí thức được tôn vinh.

- Kết quả Tôn vinh trí thức tiêu biểu: Trên cơ sở Quy chế này, Liên hiệp Hội tập trung vào nhiệm vụ phối hợp các cơ quan, đơn vị có liên quan tham mưu cho UBND tỉnh tổ chức xét chọn và tổ chức tôn vinh, đây được xem là một trong những hoạt động nổi bật của Liên hiệp Hội tỉnh trong thời gian gần đây, đã tổ chức xét chọn và tham mưu UBND tỉnh 3 lần tôn vinh 128 trí thức tiêu biểu trong và ngoài tỉnh có nhiều thành tích xuất sắc trong hoạt động KH&CN. Ngành y tế tỉnh có khá nhiều cán bộ, y bác sĩ được tôn vinh, họ là những bác sĩ, dù tuyến tỉnh hay tuyến huyện, dù miền biển hay vùng núi xa xôi, đều đóng góp bằng năng lực và trí tuệ của mình cho sự nghiệp y tế của tỉnh nhà, phục vụ tốt công tác khám chữa bệnh cho nhân dân; ngành giáo dục là đơn vị có sự đóng góp rất lớn của các thầy cô giáo với phương châm đổi mới phương pháp dạy và học sinh đổi mới cách học, lĩnh vực nông nghiệp tiếp tục khẳng định vai trò nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ trong trồng trọt, chăn nuôi, phục vụ phát triển KT-XH của tỉnh...

2. Một số kinh nghiệm và giải pháp để có thể làm tốt công tác tôn vinh trí thức

Qua thực tiễn việc thực hiện hoạt động tôn vinh trí thức của tỉnh trong thời gian vừa qua, Liên hiệp Hội Bình Định chia sẻ một số kinh nghiệm và giải pháp để có thể làm tốt hơn nữa công tác này.

- *Trước hết*, phải khơi dậy được đam mê sáng tạo, nghiên cứu khoa học của trí thức, thôi thúc họ phải làm điều có ích bằng chính năng lực và trí tuệ của mình. Hàng năm đều có nhiều đề tài nghiên cứu từ cấp cơ sở tới cấp Nhà nước được Liên hiệp Hội, hội thành viên và các tổ chức khoa học chủ trì hoặc phối hợp thực hiện, tập trung vào nhóm lĩnh vực: ứng dụng KH&CN vào sản xuất nông nghiệp, bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu, y tế, du lịch, cải tiến dịch vụ công, cải cách thủ tục hành chính, xóa đói giảm nghèo... Các đề tài, dự án này đã góp phần tích cực vào việc ứng dụng, triển khai tiến bộ kỹ thuật, công nghệ vào sản xuất và đời sống, nhất là tại vùng nông thôn, địa bàn khó khăn, góp phần cải thiện môi trường, chăm sóc sức khỏe, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân. Qua đó góp phần tạo nên phong trào thi đua sôi nổi trong giới trí thức KH&CN.

Thứ 2 là khuyến khích, khích lệ, tạo môi trường thuận lợi tập hợp, đoàn kết trí thức thông qua việc tổ chức các hội thi, cuộc thi, Giải thưởng ở cấp tỉnh, cấp nhà nước, các cuộc thi sáng tạo cấp cơ sở của cán bộ, công chức, người lao động...

được các ban, ngành, đơn vị tổ chức. Thông qua việc tham gia vào các cuộc thi sẽ tạo ra sẽ là nguồn cơ bản để tôn vinh ở mức trí thức tiêu biểu cấp tỉnh.

Có thể kể ở đây là việc tổ chức **Hội thi Sáng tạo kỹ thuật cấp tỉnh**: UBND tỉnh đã giao cho Liên hiệp Hội là cơ quan thường trực, phối hợp với các sở, ngành liên quan để triển khai thực hiện, thường xuyên tổ chức Hội thi STKT toàn tỉnh định kỳ 2 năm 1 lần. Đến nay tỉnh đã tổ chức được 12 kỳ Hội thi, tập hợp hơn 400 giải pháp hữu ích với hơn 200 Giải thưởng được trao, qua đó đã khuyến khích, hướng dẫn các tổ chức, cá nhân có các công trình nghiên cứu, các giải pháp tốt tham gia dự thi Giải thưởng KH&CN Việt Nam, nhiều giải pháp đạt giải cao, trong đó có năm đạt giải nhất và giải thưởng WIPO của tổ chức sở hữu trí tuệ Liên hiệp quốc đồng thời phối hợp với MTTQVN tỉnh, Sở KH&CN tuyển chọn, giới thiệu đề tài, dự án có chất lượng, đạt giải cao trong các cuộc thi, hội thi để tham gia Sách vàng Sáng tạo Việt Nam.

Thứ 3, phải có cơ chế chính sách, căn cứ pháp lý làm cơ sở cho việc thực hiện việc hỗ trợ, khen thưởng trí thức tiêu biểu.

Thứ 4, sau khi được tôn vinh danh hiệu trí thức tiêu biểu, vấn đề đặt ra là các cấp, các ngành cần tiếp tục hỗ trợ, ủng hộ việc phổ biến, chuyển giao, áp dụng các giải pháp sáng kiến, công trình khoa học vào thực tiễn sản xuất và đời sống hoặc nghiên cứu sâu hơn ở bước tiếp theo. Hạn chế việc sau khi đạt giải cao một số đề tài, ý tưởng không phát huy hiệu quả, chỉ dừng lại ở mức độ lý thuyết, tham khảo.

Qua hoạt động tôn vinh trí thức tiêu biểu của tỉnh, các trí thức được vinh danh đã hết sức cảm kích và nhận thức sâu sắc hơn về vị thế và trách nhiệm của người làm công tác KH&CN, từ đó tiếp tục học tập, nâng cao trình độ chuyên môn. Đồng thời đây cũng là việc làm có ý nghĩa nhân văn rất lớn trong việc thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với trí thức, thể hiện sự quan tâm, coi trọng, ghi nhận của tỉnh đối với trí thức có nhiều đóng góp tiêu biểu, xuất sắc trong sự nghiệp phát triển của địa phương, của đất nước, góp phần nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và xã hội về vị trí, vai trò của đội ngũ trí thức và của Liên hiệp Hội tỉnh.